

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 7
วันที่ 1 สิงหาคม 2567

การจัดการความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาเอกชน
Information Technology Knowledge Management of Private School

ฐานิธิฉฉฉ ฉฉฉฉฉ

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Email: S65561802015@ssru.ac.th

ธดา สิทธิธาดา

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Email: thada.si@ssru.ac.th

บทคัดย่อ

สถานศึกษาทั้งภาครัฐและภาคเอกชนให้ความสำคัญกับกระบวนการจัดการความรู้ภายในสถานศึกษา โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาเป็นเครื่องมือในการจัดการความรู้ในสถานศึกษา เนื่องจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อนำข้อมูลมารวบรวมและประมวลผลอย่างเป็นระบบ ในสถานศึกษาเอกชนจึงจำเป็นต้องอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในกระบวนการจัดการความรู้ในสถานศึกษา เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน เนื่องด้วยผู้เรียนมีความคาดหวังสูงต่อการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาเอกชน อีกทั้ง ยังส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทในกระบวนการเรียน ของสถานศึกษาเอกชนมากยิ่งขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับยุคไทยแลนด์ 4.0 ในปัจจุบัน

คำสำคัญ: การจัดการความรู้, เทคโนโลยีสารสนเทศ

Abstract

Public and private schools give precedence to the process of knowledge management within the educational institution. by using information technology as a tool for knowledge management in education because it is an exchange of knowledge to bring information to collect and process in a systematic way in private educational institutions, it is necessary to rely on information technology in the process of knowledge management in educational institutions. to respond to the needs of students Because learners have high expectations for teaching and learning management of private schools. It also promotes teaching and learning

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 7
วันที่ 1 สิงหาคม 2567

management. By bringing information technology to play a role in the learning process of private schools more in line with the current Thailand 4.0 era.

Keywords: Knowledge Management, Information technology

บทนำ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ได้กล่าวถึงขั้นตอนของกระบวนการในการจัดการความรู้ที่มี 7 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การบ่งชี้ความรู้ 2) การสร้างและแสวงหาความรู้ 3) การจัดความรู้ให้เป็นระบบ 4) การประมวลและกลั่นกรองความรู้ 5) การเข้าถึงความรู้ 6) การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้และ 7) การเรียนรู้ โดยในขั้นที่ 6 และขั้นที่ 7 เห็นควรมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ เนื่องจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความสำคัญต่อการจัดการความรู้ในองค์กร ซึ่งปัจจุบันทั้งหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน รวมไปถึงสถาบันทางการศึกษา ต่างมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารหลากหลายรูปแบบ นำมาเป็นเครื่องมือในการจัดเป็นกระบวนการจัดการความรู้ ซึ่งส่วนใหญ่แล้วจะอยู่ในรูปแบบสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งผู้จัดทำจะต้องมีความรู้และความเชี่ยวชาญในการจัดสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล และการใช้คอมพิวเตอร์อย่างลึกซึ้ง เรื่องการพัฒนาเว็บไซต์ จึงเป็นข้อจำกัดขององค์กรขนาดเล็ก ซึ่งไม่มีผู้ที่มีความรู้เฉพาะด้าน และงบประมาณไม่เพียงพอต่อการจ้างผู้เชี่ยวชาญมาจัดทำเว็บไซต์เพื่อการจัดการความรู้ ขององค์กรได้ จึงทำให้การจัดการความรู้ขององค์กรขนาดเล็กเป็นไปอย่างไม่ราบรื่นและขาดประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2560)

ปัจจุบันสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาเอกชนอยู่ในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง ที่มีสภาวะทางสังคม ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง อันเป็นผลมาจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เศรษฐกิจ และสังคม และส่งผลต่อการบริหารองค์การในหลายมิติ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจึงเข้ามามีบทบาท อย่างกว้างขวางต่อการพัฒนาสถานศึกษาเอกชน โดยเฉพาะทางด้านการศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นเทคโนโลยีที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้เรียนและบุคลากรภายในสถานศึกษา เพราะเป็นส่วนสำคัญ ที่นำไปสู่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพตามความต้องการของประเทศ นอกจากนี้ ยังช่วยในการสืบค้นความรู้ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน รวมถึงการจัดการเรียนการสอนให้มีการนำเทคโนโลยีมา เป็นเครื่องมือเพื่ออำนวยความสะดวกสบาย ทำให้การเรียนการสอนง่าย ประหยัดเวลา และมีประสิทธิภาพ ยิ่งขึ้นทำให้สังคมเปลี่ยนจากสังคมอุตสาหกรรมมาเป็นสังคมสารสนเทศ จึงมีความจำเป็น อย่างยิ่งที่ต้องเตรียมความพร้อมในการพัฒนาผู้เรียนรุ่นใหม่เพื่อเข้าสู่สังคมโลกยุคดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบที่มีความท้าทายของเทคโนโลยีที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว (รสริน ศิริรักษ์ และพิมพ์ภัส งามสันติวงศ์, 2565) ดังนั้นการจัดการศึกษา

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 7
วันที่ 1 สิงหาคม 2567

ของโรงเรียนเอกชนต้องดำเนินการบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพ การลงทุนในระดับสูงที่ทำให้เกิดคุณภาพในทุกด้านจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เมื่อมีการลงทุนผู้เรียนจึงต้องเสียค่าธรรมเนียมบางอย่างนอกเหนือจากส่วนที่รัฐอุดหนุน การจ่ายเงินของผู้ปกครองที่ส่งเด็กเข้ามาเรียนในโรงเรียนเอกชนย่อมต้องการรับบริการอย่างมีคุณภาพ มุ่งหวังถึงความคุ้มค่าของการเรียนการสอน เช่นเดียวกับการลงทุนของโรงเรียนเอกชนกับการบริหาร จำเป็นต้องใช้กระบวนการให้เกิดคุณภาพแบบคุ้มค่า และสามารถพัฒนาโรงเรียนไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ ในอีกส่วนหนึ่งของการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นอีกนวัตกรรมหนึ่ง ที่เราไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ และเป็นสิ่งที่พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว เพื่อให้กระบวนการสามารถขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาบุคลากร พัฒนางาน และพัฒนาองค์กรให้เกิดประสิทธิภาพ และมีคุณภาพสูงขึ้นตามเป้าหมาย ของโรงเรียน

ความหมายของการจัดการความรู้

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร (2550) กล่าวว่า การจัดการความรู้ หมายถึง การรวบรวม สร้าง จัดระเบียบ แลกเปลี่ยน และประยุกต์ใช้ความรู้ในองค์กร โดยพัฒนาจากระบบข้อมูลไปสู่สารสนเทศเพื่อให้เกิดความรู้และปัญญาในที่สุด การจัดการความรู้ประกอบไปด้วยชุดของการปฏิบัติงาน ที่ถูกใช้โดยองค์กรต่าง ๆ เพื่อที่จะระบุ สร้าง แสดงและกระจายความรู้เพื่อประโยชน์ในการนำไปใช้และ การเรียนรู้ภายในองค์กร

มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการจัดการความรู้ไว้ ดังนี้ การจัดการความรู้เป็น การรวบรวม สร้างสรรค์ จัดระเบียบ เพื่อนำความรู้มาแลกเปลี่ยนและประยุกต์ใช้ในองค์กร โดยพัฒนาระบบจากข้อมูลนำไปสู่เทคโนโลยีสารสนเทศ มีจุดมุ่งหมายให้เกิดความรู้และปัญญาเพื่อให้เป็นประโยชน์ใน การทำงาน ต่อองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ (คณาทิพย์ ศรีวะรมย์, 2562)

Eric C.K. Cheng (2015) การจัดการความรู้ เป็นกระบวนการ ระบบ และการบูรณาการร่วมกัน มีการประสานงานกันในองค์กร เพื่อแบ่งปันข้อมูล และความเชี่ยวชาญของตัวบุคคล เพื่อนำมาจัดเก็บ เป็นคลังความรู้ กระบวนการจัดการความรู้ยังช่วยสนับสนุนการเรียนรู้ส่วนบุคคล การเรียนรู้ร่วมกัน และ การตัดสินใจร่วมกัน

Khan, Z. and Vorley, T. (2017) การจัดการความรู้ เป็นกลยุทธ์ที่สามารถสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน ด้วยวิธีการแสวงหาความรู้ การสร้างความรู้ การจัดเก็บและสืบค้นข้อมูล เพื่อถ่ายโอนความรู้ไปใช้ประโยชน์ ตลอดจนแลกเปลี่ยนกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีดิจิทัล การจัดการความรู้อย่าง มีระบบสอดคล้องกับกลยุทธ์เป้าหมาย ขององค์กร โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างและทำให้เกิดทุนทางปัญญาและยกระดับทรัพย์สินทางปัญญาให้กับองค์กร ตลอดจนพัฒนาเทคโนโลยีที่ทันสมัย เกิดการพัฒนานวัตกรรม ใหม่ ๆ และเกิดแนวทางการพัฒนาระบบงานเพื่อให้มีผลการปฏิบัติงานที่ดี สามารถแข่งขันกับองค์กรต่าง ๆ ได้

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 7
วันที่ 1 สิงหาคม 2567

ธีรพันธ์ เชื้อรัมย์ (2563) ได้นำเสนอกระบวนการจัดการความรู้ไว้ 5 ประการ ได้แก่ ประการแรก การแสวงหาความรู้ เป็นการหาความรู้ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานขององค์กร โดยความรู้ดังกล่าวประกอบด้วยความรู้ที่อยู่ในและนอกองค์กร ประการที่สอง การสร้างความรู้ คือการออกแบบความรู้ใหม่ของบุคลากร เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการทำงานขององค์กร ประการที่สาม การจัดเก็บและการเข้าถึงความรู้ คือ การจัดเก็บความรู้ให้เป็นหมวดหมู่ โดยใช้เทคโนโลยีมาเพื่อให้บุคลากรสามารถสืบหาข้อมูลได้สะดวกขึ้น ประการที่สี่ การเผยแพร่ความรู้ เป็นการแบ่งปันความรู้ที่ประสบความสำเร็จจากการปฏิบัติงานให้แก่บุคลากรในองค์กร และประการสุดท้าย การใช้ความรู้ คือ การนำความรู้ที่ได้รับการพัฒนาตามกระบวนการมาปรับใช้ในการปฏิบัติงาน ซึ่งผลจากการปฏิบัติงานอาจเกิดองค์ความรู้ใหม่ที่ถือเป็นความสำเร็จขององค์กร

สรุปได้ว่าการจัดการความรู้ (Knowledge Management) เป็นกระบวนการรวบรวม จัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อนำมาแลกเปลี่ยน พัฒนา และสร้างองค์ความรู้ ใหม่ ๆ ตลอดจนประยุกต์ใช้ ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณภาพ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างและทำให้เกิดทุนทางปัญญา อีกทั้งยังสามารถ นำมาใช้ในสถานศึกษาเอกชน เพื่อให้การดำเนินการจัดการจัดการเรียนรู้จากผู้สอนสู่ผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อผู้เรียน และยังสามารถเก็บรวบรวมข้อมูล ความรู้เพื่อใช้เป็น คลังความรู้ของสถานศึกษา เพื่อให้แก่นักเรียนและบุคลากรได้ค้นคว้าและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ได้อีกด้วย

องค์ประกอบของการจัดการความรู้ในสถานศึกษาเอกชน

การจัดการความรู้มีความจำเป็นและเป็นส่วนที่สำคัญในองค์กรต่าง ๆ จึงต้องให้ความสำคัญกับ การจัดการความรู้ ซึ่งองค์ประกอบในการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) การกำหนดองค์ความรู้ 2) การรวบรวมองค์ความรู้ 3) การคัดเลือกองค์ความรู้ 4) การจัดเก็บองค์ความรู้ 5) การแบ่งปันองค์ความรู้ 6) การประยุกต์ใช้องค์ความรู้ 7) การสร้างองค์ความรู้ใหม่ และ 8) การถ่ายทอดองค์ความรู้ เป็นองค์ประกอบหลักสำคัญในการจัดการความรู้ที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาในประเทศไทย (กิตติมา ใจปลื้ม และคณะ, 2564)

จิตติยาภรณ์ เซาวรากุล, 2564) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการจัดการความรู้ไว้ดังนี้ 1) ด้านกำหนดความรู้ (Knowledge Identification) หมายถึง การระบุประเด็นความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นตามความมุ่งหมายหรือขอบเขตของสถานศึกษาโดยพิจารณาจากแหล่งข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น 2) การแสวงหาความรู้ (Knowledge Acquisition) หมายถึง การศึกษาเกี่ยวกับความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นผ่านสื่อต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เช่น เอกสาร การเข้าร่วมอบรม สัมมนา การศึกษาดูงานจากแหล่งทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา แล้วนำมาพัฒนาความรู้ใหม่ให้เกิดความผสมผสานกันได้อย่างลงตัว 3) การสร้างความรู้ (Knowledge Creation) หมายถึง การเลือกข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นจากแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นต่าง ๆ ทั้งภายใน

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 7
วันที่ 1 สิงหาคม 2567

และภายนอกสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นแหล่งเรียนรู้ดั้งเดิม แหล่งเรียนรู้ที่มีชื่อเสียง หรือแหล่งเรียนรู้จาก ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านที่มีอยู่ในชุมชน อีกทั้งเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมกับนักเรียนในสถานศึกษา 4) การประมวลความรู้เป็นหมวดหมู่ (Knowledge Codification) หมายถึง การนำองค์ความรู้มารวบรวมกันพิจารณา ผ่านกระบวนการกลั่นกรอง เรียบเรียง กำหนดรูปแบบ เพื่อเตรียมจัดเก็บอย่างเป็นระบบ 5) การแลกเปลี่ยน ความรู้ (Knowledge Sharing) หมายถึง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของสถานศึกษากับแหล่ง เรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นอื่น ๆ 6) การจัดเก็บความรู้ (Knowledge Storage) หมายถึง การนำความรู้ภูมิปัญญา ท้องถิ่นมาจำแนกประเภท สรุปใจความสำคัญเพื่อให้เกิดความเข้าใจมีความหมาย ของข้อมูลตรงกัน แล้วนำไป จัดเก็บในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในฐานข้อมูล 7) การถ่ายทอดความรู้ (Knowledge Transfer) หมายถึง การใช้วิธีการเคลื่อนย้ายข้อมูลความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นไปสู่บุคคลที่เกี่ยวข้องในลักษณะที่เป็นทางการ เช่น การจัดประชุม เพื่อสรุปความรู้ การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ การจัดนิทรรศการถ่ายทอดความรู้ หรือลักษณะ ที่ไม่เป็นทางการ เช่น การถ่ายทอดระหว่างบุคคล หรือการเล่าเรื่องราวสืบทอดกันมา 8) การนำความรู้ไป ประยุกต์ใช้ (Knowledge Utilization or Application) หมายถึง การนำความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้ แสวงหา นำมาประยุกต์ใช้ในการเสริมสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ

การจัดการความรู้ในสถานศึกษาเอกชนนั้น จำเป็นต้องอาศัยหลากหลายองค์ประกอบเพื่อให้ กระบวนการจัดการความรู้ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เกิดการทำงานอย่างเป็นระบบ โดยองค์ประกอบเหล่านี้ ช่วยส่งเสริมให้กระบวนการจัดการความรู้ในสถานศึกษาเอกชนนั้นมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเกิด ประโยชน์ต่อผู้เรียนเป็นหลักสำคัญ และยังเป็นแหล่งจัดเก็บองค์ความรู้ของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้ค้นคว้า หาความรู้ หรือ มีการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ และยังสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้เหล่านั้นไปสู่บุคคลอื่น เกิด การมีส่วนร่วมระหว่างสถานศึกษาและชุมชนโดยรอบอีกด้วย

เทคโนโลยีสารสนเทศสนับสนุนการจัดการความรู้ในสถานศึกษาเอกชน

เทคโนโลยีสารสนเทศมีส่วนสำคัญต่อการจัดการความรู้เป็นอย่างมาก จึงต้องคำนึงไว้เสมอว่าข้อมูล สารสนเทศ (Information) ไม่ใช่ความรู้ กล่าวคือ ข้อมูล (Data) หมายถึงข้อมูลดิบที่ยังไม่มีผ่านกระบวนการ แปลความหมาย สารสนเทศ (Information) เป็นข้อมูลผ่านกระบวนการเรียบเรียง ตีความ วิเคราะห์ และให้ ความหมายแล้ว ความรู้ (Knowledge) คือ สิ่งที่ได้จากที่มนุษย์รับข้อมูลผ่านกระบวนการคิด เปรียบเทียบ เชื่อมโยง จนเกิดเป็นความเข้าใจและนำไปใช้ ส่วนความรู้ขั้นสูงสุดคือ ปัญญา (Wisdom) เป็นความรู้ที่สะสม หรือฝังอยู่ในตัวบุคคล โดยการเลือกใช้วิธีการจัดการความรู้ได้อย่างเหมาะสมนั้น สิ่งที่ต้องคำนึงถึงอย่างยิ่ง คือ วิธีการที่ใช้กับองค์กรใด ๆ อาจจะไม่ได้ผลลัพธ์ที่ดีกับอีกองค์กรนั้น เพื่อให้การจัดการความรู้ประสบผลสำเร็จ องค์กรนั้น ๆ ควรเริ่มนำมาประยุกต์ใช้จริงและปรับเปลี่ยนวิธีการจนกว่าจะได้แนวทางที่เหมาะสมกับองค์กร

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 7

วันที่ 1 สิงหาคม 2567

ของตนเองและได้ผลลัพธ์ที่ดีที่สุด เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology: IT) คือ การประยุกต์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์เพื่อนำมาจัดการสารสนเทศที่ต้องการโดยอาศัยเทคโนโลยีสมัยใหม่ อาทิเช่น เทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีด้านเครือข่ายโทรคมนาคมและการสื่อสาร และอาศัยความรู้กระบวนการดำเนินงานสารสนเทศตั้งแต่ขั้นตอนการแสวงหา การวิเคราะห์ การจัดเก็บ ตลอดจนจนถึงการเผยแพร่สารสนเทศและแลกเปลี่ยนสารสนเทศเพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพ ความถูกต้องความแม่นยำ และความรวดเร็วต่อการนำมาใช้ประโยชน์ (คณาจารย์คณะวิทยาการสารสนเทศมหาวิทยาลัยบูรพา, 2565)

เทคโนโลยีสารสนเทศมีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อการถ่ายทอดความรู้ การใช้เทคโนโลยี ในกระบวนการถ่ายทอดความรู้จะช่วยให้อาจารย์สามารถเข้าถึงองค์ความรู้ได้ง่ายมากขึ้น เทคโนโลยีสารสนเทศ ที่นำมาใช้ในการจัดการความรู้นี้อาจอยู่ในรูปของอินเทอร์เน็ต อินทราเน็ต หรือ กรุปแวร์ ซึ่งทุกคนสามารถเข้าถึงได้ตลอดเวลา และเป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่นได้อีกด้วย นอกจากนี้เทคโนโลยีสารสนเทศยังช่วยสนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนากระบวนการจัดการความรู้ในสถานศึกษาเอกชน ให้ประสบความสำเร็จ (นงลักษณ์ โพธิ์ไพจิตร, 2558) หากสถานศึกษาเอกชนสามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศ มาใช้ได้ อย่างเหมาะสมในด้านต่าง ๆ เช่น 1) ด้านการสื่อสาร สถานศึกษาเอกชนสามารถติดต่อสื่อสาร กับนักเรียน และผู้ปกครองได้อย่างรวดเร็วผ่านแอปพลิเคชันบนอุปกรณ์เครื่องมือสื่อสาร 2) ด้านการสนับสนุนการทำงานร่วมกัน สถานศึกษาเอกชนสามารถใช้กรุปแวร์ต่าง ๆ หรือ ระบบช่วยเหลือในกระบวนการทำงานร่วมกัน ภายในสถานศึกษา 3) ด้านการจัดเก็บ สถานศึกษาเอกชนสามารถจัดการและจัดการข้อมูลความรู้ที่มีอยู่ภายในสถานศึกษา โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดเก็บนั้นจะมีเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย (Server) ในการจัดเก็บข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ รวมถึงการเผยแพร่ข้อมูลไปยังหน่วยงานอื่น ๆ อีกด้วย

จะเห็นได้ว่าคอมพิวเตอร์คือเทคโนโลยีสำคัญที่ได้ถูกนำมาใช้ในการจัดการศึกษาในสถานศึกษาเอกชน เพื่อใช้ในการรวบรวมสารสนเทศปริมาณมากให้เป็นระบบ ระเบียบ สามารถเข้าถึงได้ง่าย ถูกต้อง แม่นยำ ตรวจสอบได้ การจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีในปัจจุบันแยกมาใช้ในการงานของผู้บริหารสถานศึกษาและงาน ของครูผู้สอน ในส่วนของผู้บริหารจะใช้คอมพิวเตอร์ในการบริหารงานต่างๆประกอบด้วยงาน 4 ด้าน คือ 1) การบริหารงานวิชาการ 2) การบริหารงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคล และ 4) การบริหารทั่วไป เช่น การจัดเก็บข้อมูล การจัดทำฐานข้อมูล การคิดคะแนน จัดทำทะเบียนบุคลากร ทะเบียนวัสดุ ครุภัณฑ์ จัดทำบัญชีเงินเดือน จัดทำตารางสอน การเก็บบันทึกข้อมูลเพื่อใช้ในการปกรองนักเรียน และในส่วนของครูผู้สอน ได้แก่ การรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับผู้เรียน การเขียนรายงาน เช่น การตรวจและการรวบรวมคะแนน การใช้คอมพิวเตอร์ร่วมกับสื่อประเภทอื่นเพื่อจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา ดังนั้นสถานศึกษาเอกชนมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับโลกยุคปัจจุบัน และเพื่อให้การจัดการความรู้ในสถานศึกษาเอกชนเป็นไปอย่าง

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 7
วันที่ 1 สิงหาคม 2567

มีประสิทธิภาพ และได้ประโยชน์ต่อผู้ใช้งาน ประหยัดค่าใช้จ่าย ประหยัดเวลา และได้รับ ความสะดวกสบาย อีกทั้งสถานศึกษามีอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่แล้ว เพียงแต่นำมาประยุกต์ใช้ ให้ตอบสนองต่อความต้องการของสถานศึกษาเอกชนเอง โดยมาใช้เพื่อการติดต่อสื่อสารภายในและภายนอกสถานศึกษาเอกชน นำมาเพื่อสนับสนุนด้านการจัดการเรียนการสอนในทันสมัยและเข้าถึงได้ง่าย และ ยังสามารถจัดเก็บเป็นคลังความรู้ให้นักเรียนได้สืบค้นต่อไปอีกด้วย

ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศต่อการจัดการความรู้ในสถานศึกษาเอกชน

ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือในการดำเนินงานสารสนเทศให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพในทุก ๆ ด้าน ตั้งแต่การผลิต การจัดเก็บ การประมวลผล การค้นคืน และการส่งสารสนเทศซึ่งจะทำให้สารสนเทศถึงมือผู้ใช้งานที่ต้องการเทคโนโลยีสารสนเทศจึงมีบทบาทในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยแก้ปัญหาการกระจายการศึกษาให้เข้าถึงประชาชนทุกกลุ่ม ทุกเพศ ทุกวัย ได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพเท่าเทียมกัน โดยเฉพาะประชาชนที่อยู่ห่างไกล โดยสามารถรับรู้ข่าวสารและวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองให้ดีขึ้นด้วยการสื่อสารทางไกลผ่านดาวเทียม ทำให้การศึกษาไม่มีที่สิ้นสุดสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ และทุกเวลา (พันตำรวจโท จิราศักดิ์ นนทะแก้ว, 2565)

เทคโนโลยีสารสนเทศมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า เพราะเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในทุกด้าน ทั้งในด้านการเมือง การปกครองสังคม สาธารณสุข คมนาคม ความมั่นคงปลอดภัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการศึกษาในสถานศึกษาเอกชน เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีส่วนในการบริหารงานด้านต่าง ๆ เช่น การวางแผน การบริหารงานทรัพยากรมนุษย์ การติดตามผลการปฏิบัติงาน การประเมินผล ระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ จะจัดระบบสารสนเทศ ในสถานศึกษาเอกชนให้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ ซึ่งจะทำให้การปฏิบัติงานและการแก้ปัญหา สะดวก รวดเร็วและถูกต้อง ซึ่งจะส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของสถานศึกษาเอกชน ได้ ดังนี้ 1) ช่วยให้ผู้ใช้งานเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างรวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์ 2) ช่วยในการกำหนดเป้าหมายกลยุทธ์และการวางแผนปฏิบัติการ 3) ช่วยในการตรวจสอบการดำเนินงาน 4) ช่วยในการศึกษาและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา 5) ช่วยให้ผู้ใช้งานสามารถวิเคราะห์ปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้น 6) ช่วยลดค่าใช้จ่าย จะเห็นได้ว่าระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารจัดการในสถานศึกษาเอกชนเพราะทำให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชนนั้นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบัน สิ่งแวดล้อมโลกมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาและมีการแข่งขันทางธุรกิจของสถานศึกษาเอกชนสูง หากที่ใดมีระบบการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพและเข้าถึงข้อมูลได้อย่างรวดเร็วเท่านั้นถึงจะอยู่รอดได้ในปัจจุบัน (สุทิพย์ ประทุม และสร้อยณี อุเสินยาง, 2565)

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 7
วันที่ 1 สิงหาคม 2567

จะเห็นได้ว่าในปัจจุบันสถานศึกษาเอกชนเกิดการแข่งขันวงการกสถานศึกษาเอกชนสูงมากยิ่งขึ้น ทำให้สถานศึกษาเอกชนแต่ละแห่งวางแผนกลยุทธ์ในการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ ในการจัดการความรู้ในสถานศึกษาของตนเอง เพื่อประโยชน์ในด้านความสะดวกสบาย รวดเร็ว ได้ข้อมูล ที่ถูกต้อง และแม่นยำ ลดต้นทุนภาระค่าใช้จ่าย และยังเป็นผู้ช่วยในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา อีกด้วย สามารถตอบสนองต่อผู้เรียนในสถานศึกษาเอกชนที่มีความคาดหวังสูงที่จะได้รับประโยชน์จากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

บทสรุป

การจัดการความรู้โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาเป็นเครื่องมือในกระบวนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชนนั้นว่าเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง เป็นเส้นทางของการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน กระบวนการเรียนรู้ให้ก้าวทันยุคโลกาภิวัตน์ อีกทั้งยังช่วยประหยัดต้นทุน ประหยัดเวลา และมีความสะดวกต่อการใช้งาน โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศให้เข้ามามีบทบาทในสถานศึกษาเอกชนมากยิ่งขึ้น เนื่องจากผู้เรียนมีความคาดหวังสูงต่อการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาเอกชน เทคโนโลยีสารสนเทศจึงเป็นสิ่งที่จำเป็น เช่น การเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ การส่งการบ้านผ่านสื่อโซเชียลมีเดียต่าง ๆ การประชาสัมพันธ์ ข่าวสารได้อย่างรวดเร็วและทั่วถึง และยังเป็นการพัฒนาในระดับตัวบุคคลและองค์กรอย่างชัดเจน มีสนับสนุนส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกิจกรรมและโอกาสต่าง ๆ ทั้งในเวทีจริง เช่น ชุมชน การเรียนรู้ ทางวิชาชีพ (PLC) การประชุมในวาระต่าง ๆ และ เวทีเสมือนจริง เช่น กลุ่ม LINE Facebook และ twitter เปรียบเสมือนการทำงานร่วมกันเป็นทีมผ่าน การสนทนา อภิปราย และลงมือปฏิบัติจริง เป็นการดึงความรู้ ความสามารถ ศักยภาพ และประสบการณ์ที่มีอยู่ของแต่ละบุคคลออกมา มีการสร้างคลังข้อมูลที่ได้จากกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากตัวบุคคล หรือแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2560). คู่มือการประเมินส่วนราชการ ตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติราชการของส่วนราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: กองติดตามและประเมินผลการพัฒนาระบบราชการ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ.
- รสริน ศิริรักษ์ และพิมพ์ภัส งามสันติวงศ์. (2565). บทบาทของเทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการความรู้ สำหรับโครงการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน. *วารสารวิชาการเทคโนโลยีป้องกันประเทศ*, 3(9), 18.
- สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร. (2550). การจัดการความรู้. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 7
วันที่ 1 สิงหาคม 2567

คณาทิพย์ ศรีวะรมย์. (2562). แนวคิดเรื่องการจัดการความรู้. *วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย*, 1(4), 44.

ฉัตรรัชดา วิโรจน์รัตน์ (2565). ทูทางปัญญา: การเปิดเผยข้อมูลในรายงานการเงิน การจัดการความรู้และสร้างคุณค่าทางธุรกิจในยุคเทคโนโลยีดิจิทัล. *วารสารราชภัฏยะลา*, 17(2) พฤษภาคม-สิงหาคม 2565, 148-149.

ธีรพันธ์ เขียวรัมย์ (2563). “องค์กรแห่งการเรียนรู้: การเรียนรู้จากการปฏิบัติ”. *วารสารวิจัยวิชาการ* 3(1), 185-196.

คณาจารย์คณะวิทยาการสารสนเทศมหาวิทยาลัยบูรพา. (2565). เอกสารประกอบการบรรยาย 88510159 ก้าวทันสังคมดิจิทัลด้วยไอซีที (Moving Forward in a Digital Society with ICT) บทที่ 2 ไอทีคืออะไร,” คณะวิทยาการสารสนเทศมหาวิทยาลัยบูรพา,
https://www.informatics.buu.ac.th/88510159/chapters/chapter_2.pdf.

กิตติมา ใจปลื้ม นิลวัลณ์ จันทะรังษี อัมพล เจริญนนท์ เรืองวิษณุ นิลโคตร และวิญฉวี บุญลอย. (2564). การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา*, 8(6), 50.

จิตติยาภรณ์ เขาวรากุล. (2564). การวิเคราะห์องค์ประกอบการจัดการความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา. *วารสารรัชต์ภาคย์*, 15(40), 219

นงลักษณ์ โพธิ์ไพจิตร. (2558). เทคโนโลยีสารสนเทศกับการจัดการความรู้. *วารสารวิชาการตลาดและการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม*, 2(2) กรกฎาคม-ธันวาคม 2558, 3-4.

พระมหากันดินันท์ เฮงสกุล. (2564). เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา. *วารสารนวัตกรรมการจัดการศึกษาและการวิจัย*, 3(1) มกราคม – มิถุนายน 2564, 6.

พันตำรวจโท จิราศักดิ์ นนทะแก้ว. (2565). การส่งเสริมจริยธรรมด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้กับนักเรียนนายสิบตำรวจ. *วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์*, 9(1) มกราคม-เมษายน 2565, 462-463.

สุทิพย์ ประทุม และสร้อยณี อุเสินยาง. (2565). การยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศในยุควิถีชีวิตใหม่. *วารสารลวะศรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี*, 6(1), 7-8.

Eric C.K. Cheng (2015). Knowledge Management for School Education. Department of Curriculum and Instruction The Hong Kong Institute of Education, Hong Kong.

Khan, Z. and Vorley, T. (2017), “Big data text analytics: an enabler of knowledge management”, *Journal of Knowledge Management*, 2(1), 18-34.